

RTU studiju kurss "Mākslas vēsture un laikmetīgās mākslas tirgus"

22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	PA0138
Nosaukums	Mākslas vēsture un laikmetīgās mākslas tirgus
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Rita Greitāne - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	2 daļas, 4.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursu īsteno Latvijas Kultūras akadēmija. Studiju kursa ietvaros studējošie iegūst izpratni par laikmetīgās mākslas aktuālajiem procesiem, tendencēm, nozīmīgākajiem mākslas virzieniem un personībām līdz 21. gadsimtam, analizējot vizuālās mākslas norises Latvijā un pasaulē to mijiedarbībā ar mākslas tirgu. Studiju kursā tiek aplūkotas mākslas pasaules galvenās komponentes un daļībnieki, kā arī kultūras, ekonomisko, politisko, sociālo un tehnoloģisko faktoru ietekme uz laikmetīgo kultūru un mākslas tirgu. Studējošie attīsta prasmes laikmetīgās mākslas procesu un tirgus analīzē, veidojot teorijā un empīriskos novērojumus balstītus pieņēmumus. Studiju kursa ietvaros paredzētas teorētiskas lekcijas, muzeju un galeriju apmeklējumi, lielu uzsvāru liekot uz praktisku darbošanos, individuāliem uzdevumiem, darbiem grupās un literatūras patstāvīgu apguvi. Studiju kursa noslēgumā studējošie izstrādā rakstisku darbu – eseju vai recenziju.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt zināšanas un veidot izpratni par laikmetīgās mākslas procesiem, ideju un stilistikas attīstību laika posmā līdz mūsdienām, kā arī veicināt studentu interesi un zināšanas par laikmetīgo mākslu, tās procesiem, mākslas tirgu un laikmetīgās mākslas saskari ar citām radošām, sabiedrības un kultūras formām. Studiju kursa ietvaros studenti, praktiski darbojoties izstādēs un citās laikmetīgās mākslas norisēs, attīsta prasmes mākslas procesu vērošanā, interpretēšanā un analīzē. Individuālajā darbā ar kursā aplūkotajām teorijām, literatūru un sniegtajiem resursiem studenti pilnveido spēju patstāvīgi analizēt laikmetīgās mākslas procesus un mākslas tirgus norises, kā arī veidot un aizstāvēt teorijā un empīriskos novērojumus balstītus pieņēmumus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studējošo patstāvīgais darbs tiek organizēts, apvienojot literatūras un teorētisko materiālu patstāvīgu apguvi ar laikmetīgās mākslas procesu praktisku izpēti. 1. Studējošajam patstāvīgi jāiepazīstas ar kursā norādīto literatūru, teoriju un katras lekcijas beigās sniegtajiem resursiem tēmas patstāvīgai izpētei. 2. Studējošajam patstāvīgi jāapmeklē izstādes, galerijas, muzeji un citas laikmetīgās mākslas norises, pievēršot uzmanību aplūkotajiem mākslas darbiem, personālijām, procesiem, idejām, izteiksmes līdzekļiem un to saistībai ar mākslas tirgu. Jāsadarbojas ar kursabiedriem. 3. Studējošajam jāizstrādā viens rakstisks darbs – eseja vai recenzija, balstoties uz kursā aplūkotajām teorijām, literatūru, sniegtajiem resursiem un patstāvīgi veiktajiem novērojumiem izstādēs vai citās mākslas norisēs.

Literatūra	Obligātā / Obligatory: Mākslas tirgus: 1. Dark Side of the Boom: The Excesses of the Art Market in the 21st Century – Rhine, A. (2022). Mākslas vēsture: 2. Gombrich E.H., Mākslas vēsture. – Rīga, 1997 3. Tatjana Kačalova, Rihards Pētersons. Mākslas vēstures pamati. – Rīga, 1993 4. Anita Vanaga, Edina Bernard. Mākslas enciklopēdija. – Rīga, Jumava, 2012 5. Klēras Bišopas publikācijas, piemēram, Participation vai Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship by Claire Bishop, 2012; pieejama: https://drive.google.com/file/d/0B8I4FLK79VqyQ2JTcVRQYk9jcG8/view?usp=sharing&resourcekey=0-yLxEZIQoeOL66PhUVOhpFA Papildus / Additional: 1. Nikolā Burjo “Attiecību estētika”. – Rīga, Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, Rīga, 2009 2. Boriss Groiss, Eseju krājums „Mākslas vara” (Art Power, 2008). – Rīga, Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, Rīga, 2015 3. Pjotrs Pjotrovskis, Agorafilija. Māksla un demokrātija postkomunistiskajā Eiropā. – Rīga, Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, Rīga, 2024 4. Artūra Danto eseja “The End of Art” – pieejama: The End of Art: A Philosophical Defense 5. Jāņa Rozes apgāda sērija "Mākslas pamati": piemēram, Dženetas Reboldas Bentonas "Kā saprast mākslu", "Rietumu mākslas vēsture", Metjū Vilsona "Simboli mākslā", Lī Česīra "Pagrieziena punkti mākslā", Flāvija Fidžeri "Sievietes mākslinieces", u.c. Citi informācijas avoti / Other sources of information: Interneta resursi – galeriju, mākslas muzeju mājaslapas, tiešsaistes digitālās kolekcijas, īpaši Google Arts & Culture Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasītavas un digitālās kolekcijas, īpaši Periodika — Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka un Digitālās kolekcijas - Latvijas Nacionālā bibliotēka MĀKSLA LATVIJĀ Atbild Nacionālā enciklopēdija Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūta izdevumi - Publikāciju saraksti - Mākslas vēstures institūts Latvijas Laikmetīgās mākslas centra izdevumi, īpaši Tulkojumu sērijas izdevumi: Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs Veikals Izdevniecības “Neputns” izdevumi, īpaši māksliniekiem veltītās monogrāfijas sērijās : • Sērija "Latvijas mākslas klasika" • Sērija "Lielā mākslas klasika" • Sērija "Studijas bibliotēka" Artforum e-flux Latvijas radio raidījumi “Mākslas vingrošana”, “Meistars Knehts”, u.c.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Atbilstoši studiju programmas uzņemšanas nosacījumiem un vispārējām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, kas apgūtas iepriekšējā izglītības līmenī - prasmes patstāvīgi izmantot literatūru un citus avotus svešvalodās. Priekšzināšanas mākslas vēsturē – vēlamas.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Kas ir mākslas tirgus un kāda ir tā izcelsme. Mākslas tirgus galvenie dalībnieki un 4 formas (segmenti). Laikmetīgās mākslas tirgus pasaulē un Latvijā – biennāles, galerijas - Komerciālās un nekomerciālās mākslas galerijas. Uzdevums – galeriju izpēte, segmentēšana. Spilgtākie fakti un nozīmīgākās tendences pēdējās desmitgadēs: tirgus ģeogrāfija un struktūra. Mākslas darba cena – tās veidošanās un ietekmes faktori. Laikmetīgā māksla kā investīcija. Tirgus prognozes un piemēru analīze.	4	7	0	0
Laikmetīgās mākslas aina 21. gadsimta sākumā. Procesus ietekmējošie faktori. Institucionālā problemātika. (Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, festivāls Survival Kit, Laikmetīgās mākslas muzeja veidošanas process, u.c.) Praktiski uzdevumi laikmetīgās mākslas festivālā Survival Kit 17. Festivāla aktuālo tēmu analīze.	4	6	0	0
Laikmetīgās mākslas izstādes kā aktuālo teoriju izpratnes lauks. Ieskats Latvijas mākslas attīstībā 20. gadsimta otrajā pusē Eiropas mākslas vēstures kontekstā (nozīmīgas personības, virzieni, ietekmes). Latvijas laikmetīgās mākslas vēsture. Muzeja loma mākslas vēsturē.	4	7	0	0
Laikmetīgās mākslas definīcijas problemātika un skaidrojuma orientieri. Laikmetīgās mākslas terminoloģija un jēdzienu izpratne.	4	8	0	0
20. gs. pirmās puses kultūras konteksts, mākslas stili un virzieni (dadaisms, ekspresionisms, abstrakcionisms, kubisms, fovisms, sirreālisms, u.c.)	4	6	0	0
20. gs. pirmās puses kultūras konteksts, mākslas stili un virzieni (dadaisms, ekspresionisms, abstrakcionisms, kubisms, fovisms, sirreālisms, u.c.) Grupu darbu prezentācijas.	8	8	0	0
Māksla 20. gs. 2. pusē – 21. gs. pirmās desmitgades (minimālisms, konceptuālā māksla, pop art, land art, performance, Arte povera, hepeningi, neoekspresionisms, neoabstrakcionisms, grafiti, video, u.c.)	6	8	0	0
Latvijas mākslas attīstība 20. gadsimta otrajā pusē Eiropas mākslas vēstures kontekstā (nozīmīgas personības, virzieni, ietekmes). Latvijas laikmetīgās mākslas vēsture no 20. gs 60. gadiem līdz 2000. gadam. Darbs ar mākslinieku arhīviem LLMC, Alberta ielā 13. Darbs individuāli – viena mākslinieka / mākslas darba izvēle un analīze, prezentēšana.	4	6	0	0
Kolekcionēšanas pamati. Mākslas kolekciju veidi.	4	6	0	0
Kopā:	42	62	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
--------------------------------	------------------------------

Izprot mākslas vēstures pamatus gan Latvijas, gan plašākā – pasaules mākslas vēstures mērogā. Spēj orientēties laikmetīgās mākslas procesu vispārīgos jautājumos, lasīt un izprast tekstus. Pārzina terminoloģiju, prot izvērtēt mākslas darbu stilistiku konkrētā vēsturiskā kontekstā.	Regulārs laikmetīgās mākslas izstāžu un notikumu apmeklējums.
Pamatzināšanu līmenī pārzina mākslas vēsturi, īpaši 20. gadsimta otrās puses un 21. gadsimta mākslas vēstures procesus, nozīmīgākos virzienus un raksturlielumus, spēj parādīt mākslas zinātnes nozarei raksturīgās pamatzināšanas. Izprot mākslas funkcijas dažādos laika posmos, īpaši nesenajā mākslas vēstures periodā.	Rakstu darbs - obligāts. Noslēguma darbā studentiem jādemonstrē spēja raksturot mākslas procesu attīstību, jāatpazīst, jāraksturo dažādu laikmetu mākslas darbu konceptuālie, tehniskie paņēmieni. Jādemonstrē izpratne par mākslas vēstures stiliem un virzieniem, kā arī jāspēj saskatīt tie kontekstā ar mākslas tirgus principiem un tendencēm.
Spēj patstāvīgi apgūt tekstu, grupu darbā spēj mērķtiecīgi iedziļināties kādā no saistošām tēmām, lietot avotus un meklēt sakarības, formulēt jautājumus, sistematizēt, izdarīt secinājumus, izvirzīt problēmjautājumus un prezentēt savas idejas.	Līdzdalība lekciju apmeklējumā. Jābūt aktīviem – jāpiedalās individuāli uzdoto uzdevumu izpildē, kā arī iegūtās zināšanas jāprezentē grupu darbā.
Spēj patstāvīgi spriest par laikmetīgās mākslas pamatjautājumiem, aktuālākajiem virzieniem un nozīmīgākajām personībām. Spēj analizēt mākslas vēsturē un teorijā sastopamās problēmas un diskutēt par tām. Spēj izvirzīt tēzes un argumentēti pamatot izvirzīto tēžu nozīmi. Spēj analizēt lekcijās un semināros iegūto informāciju.	Līdzdalība lekciju apmeklējumā. Jābūt aktīviem – jāpiedalās individuāli uzdoto uzdevumu izpildē, kā arī iegūtās zināšanas jāprezentē grupu darbā.
Ir paaugstināts akadēmiskās kompetences līmenis.	Līdzdalība lekciju apmeklējumā. Jābūt aktīviem – jāpiedalās individuāli uzdoto uzdevumu izpildē, kā arī iegūtās zināšanas jāprezentē grupu darbā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktivitāte lekcijās – apmeklējumā, individuālajos uzdevumos, grupu darbs	10
Mākslas galeriju un muzeju apmeklējums – gan patstāvīgi, gan kursa ietvaros	10
Individuāli veikta izpēte par māksliniekiem un mākslas procesiem, patstāvīga literatūras apguve	10
Noslēguma esija – rakstu darbs, kurā ietvertas atsauces uz kursā iegūtajām zināšanām, apvienotas zināšanas gan par mākslas vēsturi, gan par laikmetīgo mākslu un mākslas tirgu	70
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	2.0	11.0	10.0	0.0		*	
2.	2.0	11.0	10.0	0.0		*	